

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Boč, 13. jula.

Na venecijanskom planinskom frontu izvidjački okršaj. Inače ništa od važnosti.

Načelnik glavnog stožera.

Izveštaj njemačkog vojnog vodjstva.

Kb. Berlin, 13. jula.

Zapadno bojište:

Vojna skupina bavorskog prijestolonasljednika Rupprechta:

Jugozapadno od Bailleula odbijeno je više napada jakih engleskih odjelenja. Isto tako su osujebeni neprijateljevi noćni napadi sjeverno od Alberta. Poslije žestokih pušanih borbi na zapadnoj obali Avre došlo je između Castela i Maillya do djelimičnih francuskih napada, koje je neprijatelj poslije podne kod Maillya, a uveče poslije ponoćne jake topničke pripreme na cijelom borbenom odsjeku ponovio. U Castelu i na majuru Anchinu neprijatelj je uhvatio maha. Istočno od ove linije slomili su se njegovi napadi u našem protivudaru.

Vojna skupina njemačkog prijestolonasljednika: Između Oise i Marne i dalje je trajala živahna borbeno-djelatnost. Odbijeni su ponovni neprijateljevi napadi sjeverno od Langponta i južno od Qureqa.

Vojna skupina Albrechta u Württembergu:

Oživjela je borbeno-djelatnost u srednjim Vogezima i na Hartmanswilerkopf. Sjeveroistočno od Pont-a-Moussona i u području Fave osujebeni su neprijateljski noćni napadi.

U junu je na njemačkim frontovima oboreno 468 neprijateljskih letilica (od ovih 92 našim odbranbenim topovima protiv letilica) i 62 osmatračka balona. Od ovih je 217 letilica u našim rukama. Ostatak je zapažljivo oboren s one strane neprijateljskih položaja. Mi smo u borbi izgubili 153 letilice i 51 osmatrački balon.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Izveštaj bugarskog glavnog stožera.

Bba. Sofija, 13. jula.

Macedonski front:

U okolini oko Moglene i na obadvojbe strane istočne Crne Reke bila je od vremena na vrijeme jača obostrana topnička vatra. Južno od sela Zovik prodrla su naše jurišne trupe u neprijateljske linije i donijele raznog plijena. Zapadno od Vardara bila je obostrana pušana djelatnost od vremena na vrijeme življa.

PODLISTAK

Krešimir Kovačić:

A vet.

Besvjesna i neodređena čama tinala je u duši i pod utjecajem jedne strašne misli, rasplamsala se u crveni plamen boli, koji je bijesno poput orjaškog požara i kidao živce, izmarao žile i udarao neodoljivom snagom u moždane.

Petar Branković bacio se izmoren i ojađen na postelju i zaklopio oči. Bilo mu je lakše. Olovni i blagi umor razlio se odjednom čitavim tijelom, polako je gasio unutarnji plamen i uspavljivao živce. Osjetila su još bila budna, ali su otupjela, da ih podražava realnost. Svijest je tonula u neki duboki bezdan, da opet oživi za slike čudnog i fantastičnog života, koje su na čas iščezavale, da opet iskrsnu u još iskrivljenijim oblicima, šaptale su nekim čudnovatim glasovima, koji se konačno salije u jasan i odredjen metalni zvuk.

Branković se trgnuo.

Starinska ura na zidu hropćući i spljeći udarala je sate. Udarilo je trinaest puta.

— Kako je sve to ludo! I ura je poludjela, — ponovi Branković poluglasno, a u duši mu se pojavio zagonetan strah, od nečega strašnog i neizvjesnog, što je dočaravala tama.

Pred rusko-engleskim ratom?

Ugrožen pazar.

Već odavno su odloženi akti o tome, iz kakvih su uzroka Sjedinjene Države ušle u svjetski rat. I suviše često se dešavalo, da je iza idealističke gomile Wilsonovih fraza provirivalo lukavo lice prevejanog trgovca. Izvuci koristi iz spora evropskih naroda — bila je deviza svakog Amerikanca počevši od dana, kad su pali prvi metkovi na starom kontinentu, pa da kao posljednja nada sporazumnih sila na pragu pete krvave godine tobož baci svu svoju težinu na terazije istorije. Ali što se jače Amerika upliče u evropske događaje, utoliko je življa njena želja, da uveća čistu dobit lukrativnog preduzeća. Da su ova nastojanja u prvom redu upućena protiv Njemačke, to ne treba naročito dokazivati, utoliko manje, što je upravnik američkog ureda za unutrašnju i spolnu trgovinu, dr. E. C. Pratt, nedavno otvoreno rekao u jednom mnogo čitanom listu u New-Yorku: „Naš je posao u ništenju njemačke trgovine. Za ovaj posao mi smo najbolje oružani. Njemačka trgovina mora prestati da postoji.“

No — ova stvar nije nova. Isto tako malo iznenađuje činjenica, da Sjedinjenim Državama nije samo čestovni savez zapao za oči, nego i džepovi — njenih saveznika. Ogromne ratne liferacije, s kojima je još „neutralna“ Amerika priskočila u pomoć sporazumnim silama, gotemi krediti, koje je ona Rusiji i zapadnim silama, računajući i Italiji, odobrila, kao i snabdjevanje koalicije životnim namirnicama — koje je u posljednje vrijeme zbog nestašice u brodomskom prostoru naravno postalo sve problematičnije, — sve ovo dovoljno dokazuje, da svemu ovome nijesu čisti uzroci čovječnosti služili za motive. Ali kao što se u životu uvijek događa, ako je jedan tobožnji prijatelj drugoga uvukao u poslovnu plitku, ili pokrišava da to učini, tako su se razvili događaji i kod Amerike i njenih evropskih saveznika. Prema švajcarskim listovima tražila je Francuska od Unije kategorički, da ova svoje potrebe za evropsku vojsku sama plati, a ne, kao do sada, da ih regulisava francuskim novcem. Potajni šifjak, koji se nalazi u ovom zahtjevu, opaziće se tek onda,

ako se pomoću pariskih listova prate već odavno žive debate o francusko-amerikanskim finansijskim odnošajima. Poznato je, da se Francuska sa svojim glavnim liferantima, Amerikom i Engleskom, sporazumjela, da isplata liferacija ratnog materijala ima biti izvršena prilično vrijeme poslije zaključka mira. Kasnije, kad su engleske, a zatim i američanske trupe u većem broju prispile, preuzela je francuska vlada isplatu plate i ishrane stranih gostiju iz svojih sredstava, da bi savezničkim vladama uštedjela mjenjačke poslove, koji bi se na otvorenoj pijaci jedva dali realizovati. Troškovi, koji su time za Francusku narasli, imali su se kompenzirati ratnim liferacijama. Ovo se utanačenje činilo Francuzima donekle i prijatno, jer je pridonosilo smanjivanju njihovog blagajničkog duga.

Tokom posljednjih mjeseci promijenile su se međutim ove stvari na veliku štetu Francuske. Broj američanske invazivne vojske sa svim onim ljudima, koji joj se pribrajaju, rastao je svakog mjeseca, a to je dovelo do snažnog izraza u stanju francuskih državnih izdataka. Noigore plaćen američanski vojnik dobija dnevno po fr. 5.70. Iz ovoga se može lako zaključiti, da Francuska već danas u stvari vrši isplatu za ratne liferacije u tolikoj visini, da će to prije ili poslije morati pokriti njeno dugovanje. Ali ovo se ipak ispoljava kao veoma loš pazar za „veliku naciju“, a kao veoma sjajan za maklere s one strane Okeana. Ako se naime i ne uzmu u obzir teškoće na francuskoj ekonomskoj i finansijskoj pijaci, pariska vlada plaća za liferacije iz Amerike danas cijene, pri čijem su određivanju uzeti u obzir rokovi za otplatu više godina poslije zaključka mira, tako da Unija kamate i kamate na kamate na svoje zajmove i robi zapravo dobija kao poklon. Drugim riječima: Francuska je njenim velikim pomagač i zaštitnik Wilson sjajno uvukao u plitku.

Jedan nečuveni skandal!

Jedna ovdašnja ugledna politička ličnost, donela nam je jedno pismo, koje je dobila iz Švajcarske od svoga rođaka, stavivši sama gornji naslov i moleći nas, da ga u cijelosti predamo javnosti, što evo i činimo bez ikakva komentara.

Pismo glasi:

„Dragi moj Pašol!“
„Jedva jednom primih tvoje, tako žudno očekivano pismo, jer me je tvoje čutanje bacilo u brigu, koliko zbog tebe i tvojih, toliko, istinu reći i zbog mojih na domu.“

Sad, kad držim tvoje pismo u ru-

kama, iz koga vidim da ste mi svi tamo, milostivom Bogu blagodareći živ i zdravi, i da ne mislite umreti od gladi, kako to ovdje vrlo rado pričaju ovi naši, (naši ih psi odneli), koji su se u istini nagumali srpske zamuke, i da je moj Mikica slavno prošao na školskom ispitu, — laknulo je malo, mojoj ovdje napačenoj duši.

No da nebi mislio da je moja duša napačena od gladi, i ako na to idu oni koji se krste krstom onog čudovišta i od čoveka i od Srbina (ako se i on može i sme još Srbinom nazvati), što se zove Nikola Pašić, — reći ću ti odmah, da moju i svih pravih i istinskih Srba grđa duševna patnja mori, nego što bi bila glad ili druge nevolje.

Našu dušu mori i naš nam obraz crveni od stida i srama, koji srpskom, onom poštenom srpskom, — imenu nanose, čak ovdje u tudini nekoliko izroda i nečoveka, koji su se dokopali vlasti i puste srpske kese, pa u svojoj pohlapnosti za bogatjenjem neznaju za granice.

Čuj me samo, ali ne samo ti, nego daj da čuju i svi oni tamo, kojima je još stalo do srpskog obraza i imena; — čujte me svi redom, kakva nam je Srbima ponovna sramota i bruka naneta, i to naneta ni više ni manje nego od onih, koji su položajima svojim bili dužni da čuvaju još jedino preostali nam čisti srpski obraz, ma i po cenu svoga života.

Francuske i švajcarske vlasti uhvatile su ogromna krijumčarenja, koja su vršili zvanični predstavnici Srbije u Parisu i u Bernu, pod zaštitom srpskog ministra!

Sekretar srpskog poslanstva Gluščević, sin poznatog umrog Okice Gluščevića, nekadanjeg „Spiritus rectora“ radikalske „Samouprave“ liferovao je, sekretaru srpskog poslanstva u Bernu Mirkoviću platinu, čiji je izvoz iz Francuske zabranjen, a Mirković je njemu liferovao lekariju, čiji je izvoz iz Švajcarske zabranjen.

Ovo prenašanje vršili su „kuriri“ tili poslanstava i vojne srpske vlade pod vidom prenašanja diplomatskih pošiljaka, koje, kao što ti je poznato, ne podležu pregledu pri prelazu granice.

To su bili u isto vreme i kuriri srpskog crvenog krsta, u kome kao što sam ti već ranije javio sede i kusl i repati Pašićević, među kojima štrče najveći repovi užičkog šireta Obradina i onog pritivnog tunjavka Vujičića.

Po sebi se razume, da su i ti „kuriri“ prišepetile ovog srpskog uzurpatorskog režima. Jedan je D. Nešić na žalost Kragujevcin, a drugi je svima dobro poznati zemunski advokat Dr. Kotur.

Pokrovitelj sviju njih bio je, — ne čudi se — glavom i bradom Stojan Protić, na sramotu srpsku, srpski ministar finansija, kome je još pre 10 i više godina javno u štampi Jaša Prodanović rekao, da je sardeljan od samog nevaljalstva, a on nije na to ni brkom mrdnuo.

Kada je se ovoj srpskoj ministarsko-diplomatskoj kurirskoj bruci ušlo u trag, t. j. kada su na delu uhvaćeni, onda je Stojan Protić od sramote klesnuo iz Nice, gde je bio, na Krk, i da bi, koliko toliko skinnu sa sebe kao člana vlade ljagu, tražio da se žrtvuju oni ostali, i tako su, ukodnjeni sa svojih položaja svi sem Gluščevića, koji je, takodje dojurio za Protićem na Krk i koji se nedá tako lako oduvati, kao ona trojica, jer je on malo težeg kalibra čovek, pa li će odleteti sa njim i Protić, ili će i on ostati kao ovaj nepovredjen.

I mi svi ovdje verujemo, da će se Gluščeviću teško što nepovoljno desiti.

Ta on je kumče Nikole Pašića, a zet po zlu poznatog zakutskog tribuna Kojića, koji mu je pored čerke i neke stotine hiljada miraza, razume se od upljačkane narodne zamuke, dejstvovala sekretarstvo pariskog poslanstva, pa naravno i patent na poslove ove vrste, jer je naše duboko uverenje, da se je ovaj lopovluk mogao samo i vršiti inicijativom Protićevom kao ministra i njegovom kao Pašićevom kumčica i Kojićevog zeta!

Možda će Francuzi biti i zadovoljni sa ovim što je učinjeno do sada, jer šta bi smeli više i da traže, a da ne izlože još većoj bruci one, sa kojima rade, ali da švajcarci ne misle na tome stati, i da već daju dokaza o tome, kako oni u svojoj zemlji ne trpe ničije nevaljalstvo, pa ni nevaljalstvo srpske vlade, neka ti posluži kao dokaz i ovaj fakt.

Pored toga, što više ne fermaju srpski lessé passé već svakoga koji se Srbinom nazvao podvrgavaju najstrožijem pregledu na granici (pa ma to bio i arhi-diplomata), oni su obustavili dalje davanje hartije za list srpske vlade, koji izlazi u Švajcarskoj i koji se zove „La Serbie“.

Istina, oni su taj gorki prašak za srpsku vladu, uvili u obludu, i tu zabranu motivisali nemanjem hartije, ali je se obluda počela i srpska je vlada morala osetiti — ako još u opšte ona može šta da oseti — svu njegovu gorčinu, jer dok za njen list nema hartije, dotle je za „Srpski List“, koji je stao u otvorenu opoziciju Pašićevoj, po srpski narod ubistvenoj politici, a koji se takodje ovdje štampa — ima hartije, što jasno dokazuje, da švajcarci uvidja koliko smo mi jadni u pravu, kad ukazujemo celom svetu na lopovluke i nevaljalstva Pašićeve vlade i njegovih koterijaša.

Boj se samo, da ti nevaljalci, kako ih je Bog stvorio, jednog dana ne graknu po svom starom klevetničkom običaju, — da su švajcarsku podmitile „Svabe“, ili, sačuvaj Bože, ovdašnji opozicionari!

muran. He, he, he — smijao se silom Branković.

Konobar se i opet glupavo nasmijao i zahvalivši se udaljio.

Branković opet osjetio u sebi nezadovoljstvo, što je slagao, da je bio u veselom društvu. — Zar to ne obuditi sumnju, da se ja po noći zahvaljam i trošim novac? — A onda ga obuze stid i krv mu udari u lice, što se ispričavao pred konobarom. Zar to nije glupavo i smiješno? Čemu je to bilo potrebno? I on nestrpljivo ustane i izdijeljuje kavane na ulicu, i podje u park, koji se nalazio preko puta. Opet se je umirio, jer je našao klupu, koja je bila jako okružena grmljem, da je bio sakriven od prolaznika.

Kako je ovdje lijepo — pomisli on sa zadovoljstvom. Niko me ne vidi, niko me ne zna, da sam ovdje. Ostat ću ovdje čitav dan i ne idem danas u ured. — Ali se u isti čas pokajao radi te pomisli. Kakva je to ludonija, zar baš ne bi te pobudio sumnju? Oni bi odmah posumnjali, zašto nisam došao. Što bi tek mislili, da me traže kod kuće, pa da me ne nađu? Držali bi da sam pobjegao, istraživali bi i doznali bi sve. Uostalom već je vrijeme da podjem. Branković pogleda na uru. Pošao je opet ulicom, buljeći u zemlju i ne osvrćući se ni na koga. Pred vratima nreda neodlučno zastao.

— Hej Branković! — čuo se glas iza njega. — Branković se trgne i problijedi. Za njegovim leđima stajao je njegov znanac, redarstveni činovnik Madžović.

ko za njim leti i da ga progoni, i tjeran nagonom da se nekad skloni i skrrije, zaleti se u jedan otvoreni dućančić i kupi neku sitnicu. Kad je izišao iz dućana, zahvatio ga je praznovjerni strah, da će mu ta stvar donijeti nesreću i bacit će na ulicu, plaho se obazirući da ga tko od ne vidi. Zašao je u jednu kavanu, koja je još bila posve prazna i izabravši jedan stol u kutu, okrenuo se leđima prema vratima, osjetivši neko zadovoljstvo, što je sakriven. Naručio je kavu i novine. Listao je i gledao slike, koje ga nisu zanimale, da se bilo čim zabavi i rastrese.

Opazio je, da se konobar naslonio kod drugoga stola i da ga promatra. I opet je u njemu niknula luda i bezrazložna sumnja, koja ga je natjerala u bjesnilo i on se surovo izderao na konobara.

— Koga vruga buljite u mene!

Konobar se glupo nasmiješi i počue se.

Bože moj — mislio je Branković — ja sam zbija lud. Što me se tiče taj čovjek? Zašto sam ga uvrijedio? I sad ga je uhvatio strah, da bi svojim čudnim postupkom mogao izazvati kod konobara sumnju, da će se ovaj raspitivati i pričati okolo, da će to doznati njegovi neprijatelji, koji će ispitati i doznati sve. Ta ja se sam odajem — pomislio je, i ova ga je misao grizla i bastidila. Pozove konobara, dade mu bakšiša i ispriča se.

— Nemojte ništa uzeti za zlo; noćas sam bio u veselom društvu, pa sam ma-

Ali ih ta brva neće nješt. I suviše su oni prepređeni, da učine tu glupost.

Oni su se drugom jađu dovili. Na ime rešili su se da pokrenu ovdje jedan list, koji bi djoja terao Pašiću opoziciju, kao ono pri Bogu što su se nekada terali u Beogradu: "Gledina", "Tribuna", braće Savića "Mali Zurnal" i "Balkan" i t. d., a da, u stvari preko tog lista istu ospu paljbu na ovađnji "Srpski List", i time parališu njegovo dejstvo, koje se već u velikoj oseća.

Hoće li im to upaliti?, idemo da vidimo.

Eto ti, moj dragi Pašo najnovije bruke srpske, — bruke koju joj i po štovi put naneše i ovdje u tuđini nekoliko srpskih bednika, koji u ovoj opštoj srpskoj nesreći ničega svetoga, ničega uzvišenioga nemaju, do jedino svoju pohlapnost za bogaćenjem, na račun srpskog imena i obraza.

Ja te preklinjem da nađješ puta i načina, da ovo objaviš širom cele Srbije da se oni dobri, pošteni i krivicom svojih izroda napačeni Srbi uvjere, šta se sve ovdje radi na račun njihovog imena, na račun njihove kese, i, što je najstrašnije, na račun života njihove dece, braće i sinova, koji evo već 6. godina ginu po rovovima, ne za račun Srbije i Srpstva, nego za račun Karađorđevića, Pašića, Protića i njihovih potkruša, koji se narodnim znojem i krvlju hrane i održavaju.

Kome i posle svega ovoga bude za njima srce čeznulo, da Bog da mu i iščeznulo.

Za sada ću da završim, a u idućem pismu javiću ti još jedan lopovluk sa odelom i obucom, namenjen za naše internirce, kome se u Bernu ušlo u trag.

Tamo je, toga radi otišao naš drug S. da se na licu mesta uvjeri, pa kad se bude vratio javiću ti i to.

A sad ostaj mi zdravo sa svima našima tamo u našoj ljepoj Srbiji.

Tvoju familiju mnogo mi pozdravi, a moju pored pozdrava poljubiti i budi im u svemu na ruci.

Tebi nebrojeno srdačnih pozdrava od svih ovdašnjih prijatelja i tvog iskrenog naše M..."

Grof Hertling o belgijskom pitanju.

Kb. Berlin, 13. jula.

Wolfrow uredi javlja: Razlaganja državnog kancelara pred glavnim odborom Reichstaga o belgijskom pitanju, tačno su objavljena u nekim listovima, što bi moglo izazvati nesporazume. Odnosna razlaganja državnog kancelara saopštavaju ovdje: Što se tiče budućnosti Belgije, već je više puta naglašeno, da Njemačka smatra osvojenje i započetost Belgije samo kao račun za buduću pregovore. U pojmu račun za buduću, da se ona ne će zadržati, ako pregovori uzmu povoljan tok. Mi ne namjeravamo zadržati Belgiju. Mi samo želimo, da uskraja Belgija kao nezavisna država, a ne u vazalnom odnosu, živi s nama u dobrih prijateljskim odnosima.

Prema stanovištu, koje sam prema belgijskom problemu od samog početka zauzimao, i koje i danas još zauzimam. Ova strana moje politike stoji potpuno u vezi sa opštim pravcem, koji sam više puta razložio. Mi vodimo rat kao odbranbeni rat, te smo se od samog početka daleko držali od svake imperijalističke tendencije, koja bi bila upravljena na svjetsko gospodstvo. Zato će tome odgovarati i naš cilj mira. Šta hoćemo, to je nepovrjedivost naše teritorije, to je slobodan vazduh za razvoj našeg naroda, naročito na ekonomskom području. S time je naravno vezano i potrebno osiguranje za buduću tešku odnošaja. To je sve što je propalo — mune Brankoviću strašna pomisao i zasije ga kod srca. Medaković se smijao.

— O, čemu si tako zamišljen, na nikoga ne gledaš, kao da si promaknut u peti činovni razred. Ali pričeka, ina za to vremena, — brbljao je dalje Medaković.

— Kakvog vremena, zašto vremena? upita prestrašeno i zbunjeno Branković, a u sebi je mislio: Dakako, dakako, sve je već poznato, on mi se samo ruga!

— Pa naravno da imađe vremena, valjda ne misliš odmah iz dovelo skočiti u petu. Branković non facit salus.

I Medaković se sam slatko nasmijao ovoj svojoj duhovitosti.

Zašto on tako počinje razgovor, — mislio je u sebi Branković. Čudnovato, i upila gotovo srdito:

— No, što želiš od mene? Govori brzo, meni se žuri.

— Ma što je tebi? — nasmije se opet Medaković. — Sigurno si ustao na lijevu nogu. A znaš li, moj dragi, što je novoga? Skandal, senzacija!

Branković protne.

Gotovo jel Ali u isti čas o. j. čuj opasnosti sabere ga i on odgovori hladnokrvno:

— A što se ja zanimam za koj-likvo skandale. Uostalom, kakva je ta senzacija?

Medaković je pričao, neki novačan događaji, koji se desio u jednoj porodici, razlažući pravom epskom opširnošću, kako će doći do rasklapanja braka. Branković je jedva slušao, ali u sebi je mislio, da to ipak nije ono pravo, šta mu je htio Medaković reći. Sifaset sumnjivih

potpuno stanovište koje zauzimam prema Belgiji. Ovo se naravno ne može sada detaljno utvrditi. Niko ne će htjeti preteći buduću pregovore.

Državni kancelar je završio: Pomozi ti vi, da u unutrašnjosti zadržimo jedinstvo države, koje je od tako izvanredne važnosti za našu braću na bojištu. Pomozite i vi, da opstanemo za vrijeme rata do njegovog časnog završetka.

Rat protiv Italije.

Talijansko priznanje austro-ugarske snage. Strah pred novom ofenzivom Monarhije.

Kb. Lugano, 13. jula.

Pojedini vojni stručnjaci upozoravaju s jedne strane na sposobnost i žilavost austro-ugarskih trupa, a s druge strane na opasnost njihovih novih napada. Luigi Barzini piše u "Corriere della Sera": Vojnička organizacija austro-ugarske vojske takva je mašina, koja prkosi svima teškoćama. Barzini naglašava takodje i izvanrednu borbenu snagu protivnikovu kao i to, da ovaj još ima karte u svojoj igri, i da partija još nije završena.

Ja te preklinjem da nađješ puta i načina, da ovo objaviš širom cele Srbije da se oni dobri, pošteni i krivicom svojih izroda napačeni Srbi uvjere, šta se sve ovdje radi na račun njihovog imena, na račun njihove kese, i, što je najstrašnije, na račun života njihove dece, braće i sinova, koji evo već 6. godina ginu po rovovima, ne za račun Srbije i Srpstva, nego za račun Karađorđevića, Pašića, Protića i njihovih potkruša, koji se narodnim znojem i krvlju hrane i održavaju.

Kome i posle svega ovoga bude za njima srce čeznulo, da Bog da mu i iščeznulo.

Za sada ću da završim, a u idućem pismu javiću ti još jedan lopovluk sa odelom i obucom, namenjen za naše internirce, kome se u Bernu ušlo u trag.

Tamo je, toga radi otišao naš drug S. da se na licu mesta uvjeri, pa kad se bude vratio javiću ti i to.

A sad ostaj mi zdravo sa svima našima tamo u našoj ljepoj Srbiji.

Tvoju familiju mnogo mi pozdravi, a moju pored pozdrava poljubiti i budi im u svemu na ruci.

Tebi nebrojeno srdačnih pozdrava od svih ovdašnjih prijatelja i tvog iskrenog naše M..."

Uredjenje Ukrajine.

Kb. Kijev, 13. jula.

Hefman je potpisao zakon o ukrajinskom državnim građanskim pravu. Ovaj ne dopušta istovremeno pripadanje nekim drugim državam, daje aktivno i pasivno izborno pravo samo ukrajinskim građanima i zadržava dosadašnje ruske odredbe obzirom na ostajanje stranaca u javnoj službi. Svi ruski građani, koji se sada nalaze u Ukrajini, smatraće se za ukrajinske građane, ako ne bi pretpostavljali, da se toga odreknu.

Intervencija sporazumnih sila u Rusiji.

Rusija je, ako ustreba, spremna i na rat.

Rotterdam, 13. jula.

Kako "Daily Express" doznaje, izjavila je ruska vlada, da se nada mirnom riješenju konflikta zbog murmanske obale. Ali ako ustreba, ona je spremna i za rat.

Pre diplomatskim prelomom i ratom Rusije sa Engleskom?

Kopenhagen, 13. jula.

Prema vijestima moskovskih listova misli se, da predstoji rusko-engleski rat. Pronosi se glas, pokome je vjerovatno prelom diplomatskih odnošaja između Rusije i sporazumnih sila, ili između Rusije i Engleske.

Događaji u Rusiji.

Bijeg socijalnih revolucionara u Tomsk.

Stockholm, 13. jula.

Prema petrogradskim vijestima pobjegli su mnogi socijalni revolucionarici, članovi izvršnog odbora, u misli odjednom je niklo u nj-mu, i jedna je bila mučnija od druge.

Zašto on to meni priča? Šta hoće zapravo od mene? — pitao se i mučio se da to samome sebi razjasni. Dakako, on ne zna ništa, otkud bi i znao. On samo sumnja, nedostojno sumnja i hoće me dovesti na tanak led. Da se s njime oprostim? Neću. Time bih još više pobudio sumnju. On bi odmah opazio, da se nečega bojim.

— Meni se ne žuri u ured, — reče konačno. — Ajde da se malo prošetamo.

Ali u isti čas se pokajao. Eto sad, sad sam i opet počinio jednu glupost. On će sigurno posumnjati, da se ja ne usudjujem poći u ured, da se bojim.

— Pa dobro, reče Medaković, — hodi sa mnom.

— Zašto on mene zove? Sigurno me misli odmamiti na redarstvo. — Branković je opet dobio volju, da se s njim oprosti i da pođe u ured. Zastane neodlučan. Gle, ja bih morao razbiti te njegove sumnje. Idem ipak s njim. I pošao je s Medakovićem i putem mu pričao, kako mu je dobro, kako zaslužuje dosta novaca i ni na čem ne oskudjeva. I nikako se nije htio rastati s Medakovićem, misleći, da još uvijek nije dosta razbio njegove sumnje. Konačno je Medaković, koji se dosadjivao, rekao, da mu se žuri i oprosti se.

Zašto on samo bježi od mene? — pomislio je Branković. Sigurno mu je neugodno, da ga ljudi sa mnom vide. Pa i ovo, što sam mu pričao, to su ludosti. Kako sam mu mogao reći da imam dosta novaca, nije li to sumnjivo? Pa koga sam ga djavola nopoć pratio! Evo već

Tomsk, gdje će se priključiti novoj sibirskoj vladi, i u zajedničkom djelovanju sa očekivanom intervencijom sporazumnih sila poći protiv Rusije.

Sibirski mir. Prema japanskim vijestima. Kopenhagen, 13. jula.

Japanski novinarski dopisnici javljaju, da sibirski mir nije priznala ni jedna od država. Ona će organizovati vojsku i poslati trupe protiv Njemačke.

Rat na moru.

Sudar brodova

Kb. Bern, 13. jula.

"Matin" javlja iz Boulogne: Francuski brod "Allegone" sudario se sa jednim švedskim parnim brodom i potonuo.

Potopljen švedski parni brod. Kb. Stockholm, 13. jula.

Potopljen je švedski parni brod "Frykeh", od 943 tone.

Razne brzojavne vijesti.

Promjena holandske vlade.

Haag, 13. jula.

Kao kandidati za predsjedništvo ministarstva spominje se na prvom mjestu Nolens, zatim bivši guverner Indije, Idenburg, i bivši ministar predsjednik Neemskerck.

Talijanski socijalisti protiv rata. Zürich, 13. jula.

Švajcarski brzojavni ured javlja iz Milana: U dvodnevnoj skupštini u Bologni bavila se zvanična socijalno-demokratska grupa komore prije svega razlikama u mišljenju stranačke uprave. Protivno od držanja prilikom posljednje austro-ugarske ofenzive, čini se da je ovo raspravljanje parlamentarne grupe uploвило u vode izrazito neprijateljske prema ratu. Parlamentarna grupa smatra, da bi sastanak stranačke uprave bio potreban, da bi se raščistila sporna pitanja, izazvana nesporazumom. Ove je sporove potpomagala talijanska vlada, da bi ugušila socijalističku organizaciju.

Strijeljanje grčkih časnika i vojnika. Kb. Bern, 13. jula.

"Matin" javlja iz Soluna: Po presudi prijedloga suda puškarano je 7 grčkih časnika i 7 vojnika, jer su bili optuženi, da su u Cerivio kovali spletke. Imali su lažne dokumente, da bi izazvali revoluciju.

Joffe kod Hertlinga.

Kb. Berlin, 13. jula.

Prije nego što se vratio u veliki glavni stan, primio je državni kancelar juče Joffea, opunomoćenog predstavnika ruske sovjetske republike.

Isključenje kneza Lichnowskog.

Kb. Berlin, 13. jula.

Gospodski kuća raspravljala je u tajnoj sjednici o isključenju kneza Lichnowskog, a onda je odlučila svoja zasjedanja do 20. septembra.

Veleizdajnički proces protiv socijalista u Turinu. Lugano, 12. jula.

Juče je pred ratnim sudom otpočeo veleizdajnički proces protiv 13 socijalista označenih kao prouzrokovala nemira u Turinu augusta 1917.

Eksplozija u Grenoblu.

Kb. Bern, 13. jula.

"Matin" javlja iz Grenobla: Šteta velike katastrofe od eksplozije, do koje je neki dan došlo, računala se na 15 do 20 milijuna franaka.

je pola devet, — što će samo reći vrlo možni, da tako kasno dolazim u ured. Zar ne čie i on posumnjati, da se bojim? I Branković je ušao u uredsku zgradu i nekoliko puta zastao na stubama, htijući se povrijiti natrag.

Plaho je otvorio vrata svoje pisarne i ogledavao se i ne obazirući se na zdrav svoga pisara, gledajući u pod, brzo je skinuo šešir i ogledao i sjeo k svome stolu, počevši naglo prevrtati spise. On je to radio u zabuni, htijući odvratiti od sebe pozornost pisara, koji ga je gledao u čudu. Skutrio se kod stola kao preplašena životinja i čim bi čuo na hodniku korake zastrepio bi. Osjećao je, da će sad ući kroz vrata ljudi i svi će prstom pokazati na nj: "Evo ga! Tu je! To je on!"

Zašto me samo taj čovjek promatra, — mislio je i plašljivo se obazirao na pisara i ako je ovaj već davno odvrao od njega pozornost i marljivo pisao, zađubivši se u spise. Ali Branković je osjećao, da ga taj čovjek gleda i to ga je smetalo, kao da ga netko gura šakom u ledja. Već je htio, da se surovo otrese na pisara, da ga izgrdi, da viče, kađ od jednog pisar prekine neugodnu šutnju i progovori:

— Da, skoro sam zaboravio. Veleizdajnički proces protiv 13 socijalista označenih kao prouzrokovala nemira u Turinu augusta 1917.

Branković osjeti, kako ga neka ledena ruka hvata za moždane i steže ga oko srca. Od nekog neugodnog i bijavnog osjećaja malaksao mu tijesni organ, zastade mu dah i uhvati ga fizička mučnina.

(Svršice se.)

Grad i okolica

Dnevni kalendar

Danas je neđjelja 14. jula, po starom 1. jula. — Rimokatolički: Bonaventura b; pravoslavni: Vrač, Kuzm. i Damjan. Kinematografi: C. i k. vojni kinematograf u Kralja Milana ulici br. 56 (Koloseum): U 4 16 sati poslije podne predstave za vojnike, a u 8 30 sati uveče opšta predstava. — C. i k. gradjanski kino na Terazijama br. 27. (Paris): U 3 16 sati poslije podne i u 8 sati uveče opšte predstave. Beogradski orfeum u ljelnoj pozornici (bašta "Hotel Takova" na Terazijama): Dvije predstave, prva u 4 sata poslije podne a druga 8 30 sati uveče. Noćna služba u ljekarnama: Od 14. do uključivo 20. jula 1918. vršiče noćnu službu u Beogradu ove ljekarne (apoteke): Selaković, Kneza Mihajla 45; Viktorović, Terazije 28; Prendić, Kralja Aleksandra 64; Stojić, Sarajevska ul. 70.

Smotra muškog pučanstva u Srbiji.

Kao što je oglasima objelodanjeno i zvanično proglašeno, obavice se u najskorije vrijeme smotra cjelokupnog muškog pučanstva u Srbiji od 17. do navršene 55. godine.

Ova temeljem članka 52. haaške konvencije opravdana odredba, koja prema dosadašnjem stanju ne će stvarati nikakve nove prilike, pokazala se prema dosadašnjim opažanjima u svrhu pouzdane kontrole bezuslovno potrebnom, da se uzumogne sastaviš tačna i potpuno iscrpljiva očevidnost svih za rad sposobnih muškaraca — naročito obrtnika i onih, koji imaju legitimaciju. Očevidnost potrebna je i za to, jer se želi stati na put tome, da opštna označuje i za javne radnje određuje uvijek jedne te iste osobe, koje su pretežno iz siromašnijih slojeva. Odredbenim listovima, što će ih dotični dobiti nakon provedene smotre, moći će se bar donekle spriječiti, da se stranci, često i nepouzdana lica, kojih u zadnje vrijeme imade sve više, ovamo dosele i ovdje borave. Oni, koji su pronadjeni sposobnima, biće svojedobno pozvani za dotične radnje. Posve naravno uz naplatu.

Red službe Božje u Rimokatoličkoj crkvi.

U neđjelju, 14. jula 1918., vršiče se katolička služba Božja ovim redom:

A) U dvoru: U 8 sati u jutro njemačka i hrvatska propovijed i sv. misa za vojnštvo. U 10 sati talijanska propovijed i sv. misa za talijanske zarobljenike. — B) U župnoj crkvi: U 8 sati u jutro tihva sv. misa. U 10 sati njemačka propovijed i pjevana sv. misa. U 3 sata poslije podne večernja. — U radne dane prva sv. misa počnje u pola sedam, a druga u pola osam sati u jutro.

Gostovanje bečke pučke opere.

Kao što smo već javili, započecha 20. o. mj. u Beogradu svoje duže gostovanje umjetnici bečke pučke opere pod ravnanjem g. Franza Mainau-a. Za prvu neđjelju određen je ovaj repertoar: U subotu 20.: "Prodana nevjesta", komična opera od Smetane; u neđjelju 21.: "Rigoletto", opera u 4 čina od Verdia; u utorak 23.: "Hoffmannove priče" od Offenbacha; u srijedu 24.: "Traviata" od Verdia; u četvrtak 25.: "Faust" od Gounoda; u subotu 28.: "Ples u operi", opereta od Heubergera; u neđjelju 28.: "Prodana nevjesta" od Smetane. — Pretprodaja karata započecha skorih dana.

Ispiti u privatnoj ženskoj realnoj gimnaziji u Beogradu.

Učenice, kojima je odobreno polaganje privatnih ispita u ovoj školi, polagaće ove ispite od 26.—29. jula po rasporedu, koji je objavljen u školi.

Da se jave porodice.

Porodice ovih umrlih interniranih lica iz Beograda potrebno je, da se jave sudskom odjeljenju opštine grada Beograda, radi izvjesnog važnog i hitnog saopštenja:

1. Stevana Gjorgjevića;
2. Milosava Gijokovića;
3. Ivana Gjončića;
4. Nikole Gjorgjevića, i
5. Marka Gjorgjevića.

Zabrana torbarenja.

Odlukama opštine grada Beograda, a na osnovu člana 95. tačke 5. zakona o opštinama i člana 24. zakona o radnjama, postoji još od ranije naređenje: da se prodaja robe može vršiti samo po stalnim radnjama i ptičama. Prodaja robe po ulicama, trotoarima, kapijama, kao i torbarenje po kućama strogo se zabranjuje.

Postupanje protivno ovoj naredbi kažnjava se do 200 kruna ili zatvorom 20 dana, pa se o ovome skreće pažnja gradjanstvu.

Jedna prijatna zabava.

Jedna od najprijatnijih zabava u sadašnjosti, to je bioskop na terasi u Kinu (predje Koloseum). Pravo je uživanje i zadovoljstvo sjediti u divnim ljetnjim večerima pod vedrim nebom, gledajući najmodernije i savremenije bioskopske programe. Pored odličnog bica za vrijeme odmora, gledaocima se pruža prilika, da uživaju u čistom vazduhu i prijatnoj noći dugo u noć. Cirkus za ratnu skrb.

Danas se u cirkusu za ratnu skrb na malom Kalemegdanu daju dvije predstave: prva u 4 sata poslije podne, a druga kao obično u 8.30 sati uveče.

Fotografski umjetnički salon.

U više izloga Knez Mihajlove ulice mogu se po prilici od neđjelje dana vidjeti tehnički i umjetnički jednako savršene fotografske snimke gospodja, gospe i djece. Beogradska publika sa uživanjem posjećuje ovaj "moderni fotografski umjetnički salon", čiji su posjednici, došavši iz Budimpešte, za neko vrijeme u Beogradu otvorili svoj atelje. Vanredno uspjeli portreti skroz na skroz su umjetnički izradjeni pa su dosada našli već mnogo interesanata. Atelje se nalazi u kući Knez Mihajlove ulice broj 21.

Vijesti iz unutrašnjosti

Tučnjave.

Javljaju nam iz Valjeva: 23. juna ov. god. došlo je do prepirke između Milana i Aleksandra Milosavljevića, iz Drena, koji su se najposlij i potukli. Milan je dočepao sj kiru i Aleksandra lako ozlijedio.

Istog dana sporječkali su se kmet Jevrem Nenadović i Draginja Daničić zbog jednog ormana. No n je ostalo na riječima, nego je prešlo i na tučnjavu saopovima, dok ih nije okolina rastavila.

Prikrivanja.

U jednom buretu, zakopanom u polju nadjena je 26. juna čitava govedja koža. Goveče je Dragutin Vlašković, iz Drena, bez dozvole zaklao za svačbu svoga sina, a kožu uklonio. Koža je konfiskovana i predata sreskom zapovjedni tu u Obrenovcu.

25. juna, naišla je patrola kod seljaka Zivana Ješića, iz Stublina 50. kg. soli. Seljak veli, da je so kupio od nekog nepoznatog ribara iz Kfinske, i plaćao po K 2.50 za 1 kg. So je konfiskovana, a Ješić je tužen, pošto postoji sumnja, da je htio solju trgovati.

Čedomorstvo.

Seljakinja Milenka Jakovljević iz Crne Glave, uapšena je pod sumnjom, da je izvršila zločin čedomorstva.

Pabirci

ZAROBLJENI OD KONJA.

Sada, kad se neprestano govori samo o ratu, interesantno je čuti i ove dve dosta neobične, ali zajemčeno istinite anekdotke iz francusko-njemačkog rata 1870./71. godine:

U 14. dragonskom puku priča se s kolena na koleno, kako su dva dragonska konja sami i skoro bez čovečije pomoći "zarobili".

Pomenuti puk godine 1870./71. nije imao prilike, da se kao ceo puk bori protivu neprijatelja. Dok su nekoliko eskadrona bili dodeljeni drugim konjičkim pukovima, ostali dragoni su bili upotrebljeni kao ordonansi ili izvidničke patrole i sprovodnici zarobljenika.

Prilikom jednog takvog sprovođenja zarobljenika dogodilo se, da su potporučnik i njegovi drugovi, koji su bili zaostali iza puka, zalutali u šumi i tada bili od jednog jačeg neprijateljskog odeljenja opkoljeni i zarobljeni. Trubač Viljem, koji je bio među zarobljenima, jahao je "Mojsija" jedno divno grlo, koje se osobito dopalo francuskom majoru, koji je vodio odeljenje.

Trubač Viljem, naravno dobro poznat s navikama i osobinama svoga konja, pridje da pomogne majoru da uzašje njegovoga "Mojsija", a pri tome je već smišljao osvetu.

Samo što se major namestio u sedlu, kad trubač pjesne konja posapima, "Mojsije" nije mogao da podnosi takve šale. Džilitajući se na sve strane, on kao oluja projuri kroz zapanjene neprijatelje i izgubi se, noseći majora u sedlu. Docnije, svakako vođen signalom, "Mojsije" nadje puč do svoga eskadrona i uparadi se pravo u red, gotovo ponoseći se zarobljenim francuskim majorom na svojim ledjima.

"Dolores" se zvao drugi "junački" konj toga puka. Nju je jašio jedan Poljak. Iz jedne izvidničke patrole on i njegovi drugovi više se nisu vratili. Posle dva dana, kad je u eskadronu sviran zbor, najedanput dojuri "Dolores" noseći u sedlu jednog francuskog generala i odmah se postrojio na svoje uobičajeno mesto između ostalih konja. M. —

ERKSPOZITURA PEŠTANSKE-UGARSKÉ KOMERCIJALNE BANKE

U BEOGRADU KNEZ MIHAJLOVA 50. GLAVNA UPRAVA C. I. K. MONOPOLA PETROLEJA I ŠPIRITA

Bavi se svima bankarskim poslovima, pošiljkama novaca iz Austro-Ugarske i za Austro-Vgarsku, savezničke i neutralne države.

Specijalno odjeljenje za šiljanje novaca ratnim zarobljenicima i interniranimima.

Prima uloge i obavlja mijenjanje novca po najkulantnijim dnevnim kursovima. Zasebno odjeljenje za robu za sve vrste trgov. poslova. Osnovna glavica i pričuve 232.000.000 kruna.

Ejub, mjesto opasivanja mača.

(Povodom stupanja na prijesto Mehmeda VI.)

Kad novi sultan stupa na prijestolje, glavni je čin u cijeloj ceremoniji onda, kad novi vladar opasuje mač. Ovaj turski običaj odgovara našem krunisanju. Ovo opasivanje mača biva na mjestu, koje i bez toga zaslužuje svako interesovanje. To je predgrađe Carigrada, leži južno od zlatnog Roga i graniči se neposredno Stambukom. Zove se Ejub, prema prorokovom zastavniku, kome je u počast turski osvajač Carigrada ovdje digao mošeju. Prorokov zastavnik poginuo je 672. godine, prilikom treće, arapske opsade Konstatinog grada. Na zauzimanje derviša i šejka dignut mu je pred samim zidovima grada sveti grob. Kad su Turci 1453. logorovali pred Carigradom, nije grobu više bilo ni traga ni glasa. Pređanje priča, da je tada Ejub došao šejku Akšesaddinu na san, da bi mu pokazao svoj grob. Ovo je mnogo uticalo na odvažnost opsadjičava, te je Mehmed II. kasnije pored obnovljenog groba digao divnu mošeju. To je mošeja krunisanja, sva od bijelog mramora, sa velikim glavnim i mnogim sporednim i polukubetima. Zastavnikov grob nalazi se u pregradju, kaldrimisanom mramorom. Sa svojim ulicama, koje imaju visoke kamene ograde, punih grobnih spomenika mnogih generacija najodličnijih plemena, liči Ejub pravom gradom mrtvih. Baš kao i čaba u Meku, tako se i ova mošeja smatra za svetinju, tako da u nju ne smije ući „gijaur“. Priča

se, da je nekolicina hrišćana pošlo za rukom, da kao preobučeni muslimani prođu unutra, te mi znamo veoma malo o tome, kako mošeja unutra izgleda, i kakve su tu relikvije.

Kad je car Wilhelm II. 1889. godine bio u Carigradu kao gost sultana Abdul Hamida, onda je u programu stajalo i to, da on posjeti Ejubovu mošeju. Ovim načinom htjelo se manifestovati naročito poštovanje prema gostu. Međutim, skoro u posljednjem trenutku morala se ova posjeta skiniti s programa pošto su se tome protivili Mevlavi-derviši, kojima mošeja pripada. Od to doba još se više pazi na to, da se zabrana ne prekrši.

U Ejubovoj mošeji čuva se već vijekovima mač Osmana, osnivača vladarske turske dinastije. Prije svakog stupanja na prijestolje mora se izvršiti opasivanje ovim mačem, kao kakvo krunisanje. U prvi mah je to činio sultan svaki put, prije nego je polazio u rat. Kasnije je taj običaj prestao i zadržan je samo kao znak krunisanja. Ovaj svečani čin prilikom nastupanja na prijestolje i Mustafe III. 1757. godine ostao je u jednom opisu, gdje se barem donekle vidi, kojim se načinom ovo opasivanje mačem vrši.

Sjajna pratnja — tako čitamo u tom opisu — dovela je novog vladara u mošeju krunisanja. Još zorom skupile su se sve vrste državnih činovnika, u prvom dvorištu seraja. Na čelu povorke išli su policijski časnici, gradski namjesnik i policijski poručnik. Onda su išli konjički generali, saplemenici proroka, gospoda iz divana i komore. U ovu pratnju spadali su naravno i veliki vezir, veziri i druge visoke ličnosti države. Za tim su vodje-

ni 32 ručna sultanova konja, a od ovih 12 sa srebrnim štitovima, posutim dragim kamenjem. Najposlije je došao sultan, okružen paževima i strijelcima iz tjelesne straže. Ljevu uzengiju drži vrhovni konjušnik, desnu vrhovni komornik, lijevu uzdu drugi konjušnik, a desnu nosilac svete zastave. Iza sultana nose dva paža dva turbana, koji simbolički predstavljaju gospodstvo nad dva kontinenta i dva mora, i dva sveta mjesta, Meku i Medinu. Sam sultan ne pozdravlja, njegov pozdrav označuju paževi klanjanjem. Pred mošejom je sultan sjašio, i posjetio grob prorokovog zastavnika. Onda su prišli mutijia i pročelnik emira, da sultana opasnu svetom sabljom. U istom trenutku je pred mošejom žrtvovano 80 ovnova uz pobožnu želju, da „lice sultanovo bude bijelo, a njegova sablja pobjednička.“

Tek kad je ova ceremonija gotova, onda je sultan postao zakoniti vladar.

A. Grin: DAN ODMAZDE

No toga je časa kod mene g'ad bila jača od svijlu osjećaja, pa sam halapljivo gutao komadiće hljeba, što mi ih je on pružao. Što sam više j'o, time j'veća bila njegova radost. Kada se koliko-toliko zasitih i umoran okrenuh glavu mogao sam još u polu snu da čujem kako se moj sin u znak zahvalnosti glasno moli Bogu.

Spavao sam dugo i dobro; kad sam opet otvorio oči, vratilo sam sinčića, gdje baš ulazi na vrata. Bio je razglasio po logoru, da se ja nalazim na putu oporavljenja.

„Tata, tata!“ uzviknu on, „još imamo nade! Jutros je stigao neki lovac, koji nam je javio da nam idu u pomoć neki ljudi, koji voze čitava kola puna namirnica.“

„Onda moram da gledam, da što prije ozdravim,“ odgovorih ja. „Ako bi zatekli koga u logoru da boluje od zarazne bolesti, smjesta bi nas opet ostavili. A je li umro onaj drugi bolesnik?“

Dječko tužno spusti glavu, ali me ubrzo zatim veselo pogleda i reče: „Umro je, ali on nije imao kao ti sina, koji bi ga negovao.“

„A šta je sa ljudima, koji su bili pošli u planinu? Jesu li što javili?“

„Vratili su se još prije nedjelju dana, nisu mogli naći put. Sada se ipak kažu što su se vratili.“

„A što se kažu, dijete? Zar je baš tako strašno u logoru. Je li se još ko razbolio i je li već koga oborila glad?“

„Boga mi, zlo je, vrlo zlo. Ljudi su toliko očajni, da ih više nije ni strah, da dolaze kod tebe u kolibu.“

„A ti, Bernarde, kako si ti — je li se dobro osjećáš?“

„Pa... osjećam se dobro“ odgovori moj sin što je mogao pouzdanijim glasom.

Uvidio sam da je to dijete, sva moja nada i radost bilo osudjeno na smrt, ako ubrzo ne bi stigla neka pomoć. U brzo zatim mora da sam opet zaspao, jer sam nešto sanjao. Evo ovaj starac ovdje, — u stvari je u ostalom nekoliko godina mlađji od mene, ma koliko nevjerojatno to izgledalo, — neka on kaže da li nije tako bilo.

U nekoj provaliji oko koje su se dizale visoke stijene do u nebesa, gledao sam neku peloricu, gdje uz najveći napor na-

diru kroz sve viši i viši snijeg. Snijeg ne pahuljice bole su ih kao igle; jedva su još mogli koraknuti, a bilo je očevdno da onako iznureni ne će više dugo moći odoljeti, ako se ne bi popravilo vrijeme ili ako ne bi našli nekog zaklona. Čovjek, koji je išao na čelu kao njihov vođa bio je krupan i snažan, a uz to hrabar i odlučan. Podignute glave prikosio je nepogodi i neprestano je hrabro drugove. Poslije njega išao je neki čovjek suv i malog rasta, ali zato ipak živav i izdržljiv; ovaj bi drugi često puta porinutao, ali bi se odmah opet pridizao i produžavao put. Bili su pošli, da traže zlatu, za kojim su žudili svom dušom svojom, a sažno ih je smrt mogla ometi u njihovoj namjeri. Onu ostalu trojicu pak već je bila izdala snaga, jedva su se još vukli, a uskoro se sva trojica strovalilo u snijeg. Uzalud pokušase ona prva dvojica, da ih opet podignu i pomognu im produžiti put. Ma'o doznije mogli su nastojati stajati samo još tri humke od snijega, koje su obilježavale mjesta, na kojima su se nalazili ovi jadnici. Samo ona dvojica još su se jednako hrabro borili sa burom i sa snijegom. Najdaredi onaj prvi glasno kliknu od radosti. Lijvo od njih zijala je neka pećina, u kojoj su mogli naći skloništa i gdje su, sigurni od snijega i vjetra opet mogli danuti dušom.

Posljednje hrzojavne vijesti.

POKRET ZA MIR.

Lugano, 13. jula.

„Secolo“ javlja iz Parisa, da je vojnički vrhovni zapovjednik Parisa po prvi put dozvolio skupštinu, koju su sazvali prijatelji mira.

Od Visoke car. i kralj. vojne glavne gubernije u Srbiji
pod Presidijal. br. 10178/1918. koncesionirana

RAZREDNA LUTRIJA U KORIST UDOVICA I SIROČADI

Vučenje II. razreda je 17., 18. i 19. augusta 1918.

Javno počam od 9 i po sati u lokalu razredne lutrije Vuka Karadžića ulica 14

GLAVNI ZGODITAK:

K 60.000

2 zgoditka po K 10.000	30 zgoditaka po K 500
2 " " K 5.000	100 " " K 300
5 zgoditaka po K 3.000	150 " " K 200
10 " " K 2.000	200 " " K 100

500 zgoditaka po K 40

ukupno 1000 zgoditaka sa K 240.000

Cijene srećaka za svaki razred podjednako:

Cijela srećka K 24--. Pol srećke K 12--.

(Četvrtine i osmine srećke se ne izdaju).

Razrednom lutrijom dobiveni prinosi otpada polovicom c. k. austr. fondu za udovice i siročad i kralj. ugarskom uredu za ratnu skrb.

Srećke se mogu dobiti osim kod razredne lutrije u Beogradu i kod centralne uprave monopola u Beogradu, Knez Mihajlova ulica 53., kod svih monopolskih prodavnica u području vojne glavne gubernije i svih ovima spadajućih malih prodavnica, zatim kod svih banaka i menjačnica, a mogu se naručiti i poštanskom doznačnicom.

Službena će se aritmetički složena listina vučenja štampati i onda besplatno razdijeliti.

Na izvučene srećke otpadajući zgodici će se nakon odbitka 20% (dvadeset postotnoga) iznosa po planu igranja isplatiti u gotovom strankama na blagajni razredne lutrije za vreme blagajničkih sati t.j. od 9—12 sati prije podne i od 3—6 sati poslije podne, počam od osmogog djelatnika iza vučenja. Pri tom valja predati izvučenu srećku.

Izvučene srećke, koje se unutar 3 mjeseca računajući od dana zaključenoga vučenja ne pokazuju u svrhu isplate, smatraju se zastarjelim i potpadaju pod nepodignute dobitke a na korist obih gore spomenutih dobrotvornih ustanova.

1177

Obuće!!!

ZENSKÉ visoke, plitke na vez i isječene (dekolte)
MUSKE visoke; i
DJEČJE u svim veličinama od boksa i ševroa, a dobrog materijala uz umjerene cijene preporučuje

STOVARIŠTE OBUĆA **Radivoj Savin i Drug**
Beograd, Knez Mihajlova ulica 7 do „Cara“ 1175

Dugogodišnja agenturska radnja 36384

WILJEMA WAJSA

BEograd, Balkanska ulica 18. BEograd.

Pored nabavke svakovrsne robe direktno od fabrikanta otpočela je vršiti posredstvo pri kupovini i prodaji svakovrsnih

NEPOKRETNIH IMANJA

kako u Beogradu tako i u unutrašnjosti Srbije.

Osim toga kupujem dobro očuvane pisane mašine i kase.

Za obavještenja obratiti se svakog dana od 12—3 sata po podne.

Protiv provala je jedina sigurna i potpuna zaštita

„VIKTORIA“ KLJUČ

Svjetski patent

Svako ga može upotrebiti odmah i lagano za svaku bravu vratiti. Može se dobiti u svakoj boljoj trgovini željezom. Jedino proizvođač: „Viktoria“, fabrika sigurnosnih brava i bravarske robe SINGER & ZOLLMANN, Budapešt, Körös ulica 26. — Glavno zastupstvo za Hrvatsku, Sloveniju, Beograd, Hercegovinu, Srbiju i Bugarsku: Adolf Rem, Zagreb, Trenkova ulica 12

POZIV NA UPIS AKCIJA.

Potpisani osnivači riješili su 2. juna 1918. da osnuju jedno akcionarsko društvo pod firmom „Šabački Kreditni Zavod“, sa akcionarskim kapitalom od K 250.000 sastojeći se iz 2.500 komada akcija po 100 K. Ovo osnivanje odobreno je od V.G.G./S. odj. 8/a br. 3835/1918. godine.

Javni upis akcija počinje 1. jula 1918. i traje do zaključno 15. avgusta 1918. 6 sati poslije podne u kancelariji predsjednika opštine šabačke.

Svi se oni, koji su voljni da akcije upišu, pozivaju, da u tu svrhu dodju na određeno mjesto. Prilikom upisa akcija ima svaki akcionar potpuno uplatiti vrijednost akcije, a osim toga još po 2 K od svake akcije.

Izvod iz pravila zavoda

koja su potvrđena od strane V.G.G./S. odj. 8/a br. 3835/1918. godine.

- Cl. 2. Ime je društva srpski: „Šabački Kreditni Zavod“; njemački: „Sabacer Kreditanstalt“.
- Cl. 4. Firmu potpisuju punovažno dva člana upravnog odbora ispod štambiljem utisnutog imena društvenog.
- Cl. 6. Trajanje društva određeno je na 25 godina.
- Cl. 7. Osnovni kapital „Šabačkog Kreditnog Zavoda“ iznosi 250.000 K, podijeljenih u 2.500 akcija po 100 K.
- Cl. 29. Upravni odbor sastoji se iz 7 članova, koje bira skupština iz redova akcionara na 2 godine.
- Cl. 38. Nadzorni odbor sastoji se iz 5 članova, koje bira skupština iz redova akcionara na 2 godine.
- Cl. 49. Redovna skupština akcionara ima se držati u toku prva tri mjeseca u godini.

Pravila se stavljaju svakome na uvid u kancelariji predsjednika opštine šabačke. Šabac, 26. juna 1918.

OSNIVAČI:

- Gjura Popov, predsjed. opšt.
- Boža S. Ivanović, trg.
- Nikola Mitrović, trg.
- Dušan J. Sokić, trg. izv.
- Dr. Milan Dan. Oralić, adv.
- Rafael Papo, trg.
- Joca Tufegdžić, trg. izv.
- Rista A. Gjordžević, trg.
- Andrija Sirovica, ekon.
- Nikola Vučković, trg.
- Ljubomir Maksić, gost.
- Živojin Janjić, gost.
- Jakov Vukosavljević, trg.

38093

Akcionarski kapital K. 130.000.000.— **EKSPOSITURA** Rezerva: K. 62.000.000.—
ENGLESKO-AUSTRIJSKE BANKE U BEOGRADU
posreduje pri odašiljanju novčanih pošiljaka — i telegrafskim putem — zarobljenicima i interniranima preko zasebnog odjeljenja brzo, pažljivo i uz umjerenu nagradu. 973

Najbolji bečki 1157
zavod za odgoj djevojaka
Karola v. Kastaly, Excelenc Jihn v. Solwegen
u svezu sa licejom,
tečajem za daljnju izobrazdu, za jezike, glazbu i pjevanje.
Internat, poluinternat, eksternat.
Bogata izvrsna opskrba.
Upute se daju od 11—1 sata prije podne i od 3—5 sati po podne.
Wien VIII., Langegasse 65., Tel. Infarurb. 5299/8.

ODREĐABA NAREDBE O RASVJETI
možete se držati, a da ne umanjite učinak osvjjetljenja, ako upotrebite 992
TUNGSRAM POLU-WATT-LAMPE
sa 25, 40, 60 watta potroška struje.

Kurilovi dvodjelni drveni obruci za kajiseve
za čvrsto i prazno okretanje, talasasti obruci za konopce, sve vrste češljeva na zabuštom kotaču, drveni kajisevi za pogon u sidolnoj izvedbi,
H. KURILOV, specialna tvornica, GRAZ
Wienersstrasse 198. T. 146.
Velike zalihne materijala i robe. 1185

Oglašujte u Beograd. Novinama!
Brava u bravi!
„VICTORIA“ zakonom zaštićena sigurnosna brava. Svjetski patent! Senzacionalni izum! Svaka je provala optičarem ili krivim ključem u zatvorene prostorije isključena. Svako može tu spravu staviti na svaku ključanicu bez ikakvog preinačenja već postojeće brave i bez pomoći bravara. Uputa priljezi svakom ključu! Unatoč neprocjenjivih prednosti vanredno jeftino!
Cijena svakog garnitura:
Za vrata (s 2 ključa) jednostavno brušeno K 8.— poštom K 9.—
Za vrata (s 2 ključa) niklano K 9.— poštom K 10.—
Za ormare, ladice i t. d. (s 2 ključa) K 8.— poštom K 9.—
Čuvajte se patvarinal! Pripazite na loma i znak: Zastupnici se traže! Razaslije se samo uz pretposlani novac.
„VICTORIA“ tvornica sigurnosnih brava i zaprava. Glavno zastupstvo za Hrvatsku, Slavoniju, Bosnu, Hercegovinu i Balkan.
NASLOV ZA LISTOVE: 1216
„VICTORIA“ — ZAGREB BR. 29.
Trenkova ulica 12. — Telefon broj 20-25.
Za grad Zagreb: Bazar König, Ilca 20. i M. Drucker, Ilca 38, kao i u svim većim trgovinama željezom.

CIJENE OGLASIMA:

Osmisla jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnika Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

MALI OGLASI:
PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

CIJENE OGLASIMA:

Osmisla jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnika Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

Knjižara „Napredak“
Beograd, 1176-XII
Maksim Borki, Bivši ljudi, Pripovetke, Straza, Vinji, Crveni Pečat, Andrejev, Priče sedmoro o-bešenih, Pribiševski, De Profundis, Fago, Vještica Čitanja, Nordau, Laz u braku, Tolstoj, Kornej Vasiljev

MODE SALON
Kosare Jovanović,
Kralja Milutina ulica 63,
prima na izradu toalete za dame, po najnovijem žurnatu.
Potrebno je više radenica.
Plata dobra. Primaju se i u-čenice na izučavanju kroja.
38220-3

Razno.
Na znaje.
Javljam svojim prijateljima u Srbiji i na strani da se nalazim živ i zdrav kod svoje kuće.
Sima Mičanović iz Pocerškog Dobriča, Bećirk Sabac.
38236-5

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
da dostavi Mihailu Čoliku, Moj muž Nikola Ognjanović, možor, ne javlja mi se već 6 mjeseci.
Molim vas iljebo izvestite me, šta je sa njim i recite mu, da mi novac redovno šalje, jer sam u velikoj oskudici.
Mnogo Vam unaprijed blagodarim.
Zorka Ognjanovička, Užice.
A-3229-8

Djordje Rajković, iz sela Dušanovca, srez Negotinski okrug krajinski, javlja se svojoj porodici da je hvala Bogu živ i zdrav.
Nalazi se u Ugarskoj krajini, zarobljen je 1914. godine.
Molim svoju familiju, da mi se javi preko „Beogr. Novina“ ili kartom.
Adresa: Djordje Rajković, Kufnerov Majur, Senice, Nyitra megye Ungarn.
Pozdravlja mnogo oca, majku, sestre i brata Andjela, i svu ostalu familiju.
Molim čitaoc „Beogr. Novina“ kao i moje poznanike da izvjestite moju familiju o meni.
Martinović Svetozar iz Beograda, sadanja adresa: Csacso 25, Nyitra megye Ungarn.
A 3214-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Najljepše Vas molimo, izvjestite nas odmah, šta je sa mojim mužem Živanom Jovanovićem, vojnikom, seizom kombinovane divizije, zatim šta je sa mojim bratom Miloradom Lazićem, 2. četa, 3. bataljon, XVIII. puk dunavske divizije, zatim šta je sa mojim mužem Živanom Kolarevićem, vojnikom vojne komore drinske divizije, II. poziva; nisu nam se javili više od pola godine, te smo u velikoj brizi za njima.
Unaprijed blagodarim Seleni Jovanović, Milica Lazić, Milica Kolarević, iz Umčara, sreza gročanskog, okruga beogradske.
38255-8

RASPORED za:
C. i kr. vojni kino
od 13. do 16. jula 1918.
Junačka borba u ledi i snijegu.
Crni varieté
senzacionalni film u 3 čina.
Dolazi moj muž komično.
Ulaznice važe kao propusnice (Passierschein).

ZUBNI-ATELJE
J. SIDVERCA
DIPLOMIрани DENTIST
Beograd, Kralj Milana ul. 57,
Specijalista za vještačke zube u zlatu i kaučuku po najboljoj američkoj metodi.
Izrada solidna. Materijal najbolje kakvoće.
Prima od 8-12 i 2-6 sati po podne.
1045

Stariju ženu
samu (bez familije), koja bi ml vršila sav kućevni posao i njegovala dvoje veće djece, uzeto blh.
O njoj ću se starati.
Djordje Bučar, Beograd, ska ulica broj 42.
g-3

Gala bijaker
sa dobrim konjima i luksuznom opremom stavlja se p publici na raspoloženje za svadbe i izlete.
Obratiti se u radnji Mihajla Krstića, Knez Mihajlova ulica 45.
38034-5

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim, dostavite moje mužu Milanu Petkoviću, iz Beograda, služitelju II. beogradske gimnazije, vojniku II. poziva XI. puka šumadijske divizije, I. čete, III. bataljona, da sam u velikoj novčanoj oskudici sa šestoro sitne djece i neka mi troška pošalje.
Aleksandra Petković, ulica Ivankovačka br. 14, Beograd.
38245-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li su živa moja braća: Nikola Jovanović, tapetar iz Beograda, i Paja Jovanović, konduktier, W. L. Comp. 333, preko Croix Rouge Serbe, Chef du service pour les pour les prisonniers de guerre Eaux Vives 448.
Blagodarim Pera Jovanović, postastičar, H. Balkan, Beograd.
38241-8

Javljam svojim srodnicima i prijateljima, da ćemo svome jedinici, nikad nezaboravljenom sinu i bratu
† Manojlu-Maši Jeremiću
pješačkom kapetanu
koji je preminuo u Davos - Dorfu (Švajcarska), davati četrdesetodnevni pomen u utorak 16. jula u 10 i po sati prije podne u Savinačkoj crkvi.
Beograd, jula 1918.
38267
Ožalošćeni roditelji:
Stana i Andrija R. Jeremić, sestra Ljubica.

Dr. Farkić
otvoren od 6 sati prije podne do 6 sati uveče.
Ordinacija od 2-4 sata poslije podne.
1209-1

Hotel „London“
potrebuje čovjeka ili ženu za kafo-kuhinju i kuharicu ili pomoagačicu za kuhinju.
Stanovaće u istom hotelu.
Za pogodbu obratiti se hotelijeru „Londona“.
38274-3

Midera „Direktor“
razne veličine, preporučuje galanterijska trgovina Milana V. Savića, Knez Mihajlova 9.
38271-5

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas da mi izvestite na koju adresu, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Javljam svima našim poznanicima i prijateljima, da je naš mili i nikad neprežaljeni
† Dragiša Petrović
delovodja opštine u selu Prevešti
poginuo 30. juna nesrećnim slučajem u putu za Rekovac u najboljoj dobi 27. godini, ostavivši nas, da za njim vječito tugujemo.
Prevešta, jula 1918.
Teško ožalošćeni: roditelji Miroslava i Mijat Petrović; žena Kadeva s djecom; brat Petar; sestra Milica; strina Leposava Petrović s djecom i ostala familija.
38298

Kupovine i prodaje.
Tko ima na prodaju mala špediterska kolica, nova ili upotrebljena, neka javi firmi Avramović i Ko., Beograd, Kolarčeva 5.
38054-2

otpočela rad.
Potrebujem jednoga šegrtu, kojoj bi ja plaćala i više radenica.
Darinka Stojković, krojačica, Bitoljska ulica 12.
38273-3

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Naš mili i nikad neprežaljeni otac i brat
† Stojan Radovanović
bivši trgovac iz Valjeva
preminuo je 26. januara o. god. poslije dužega bolovanja, daleko od svoje porodice u tuzi i žalosti za svojom izgubljenom suprugom Leposavom, ne mogući bola preboljeti, ostavivši nas, da za njim vječito tugujemo.
Valjevo, jula 1918.
Duboko ožalošćeni:
sinovi: Milutin i Ratko; kći Jela; braća: Živan, Milinko i Stanimir i ostala familija.
38258

Veš, čaršave, odijela,
kupujem uz dobru cijenu.
Obratiti se u Birčaninovo ulici 20, svako prije podne od 8-12 sati.
38143-2

Postastičarica „Zdravljak“,
Andreje Mihajlovića u Kruševcu, potreban je
spreman majstor.
Za uslove neka se obrati lično ili pismeno.
B-1298-3

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Stanica M. Petrović sa djecom, izvještava da će u ponedjeljak 15. jula t. g. davati četrdesetodnevni parastos svome suprugu pokojnom
† Marku Petroviću
protorejuru i parohu beogradskom
i dvogodišnji parastos svome sinu
† Borisavu M. Petroviću
bivšem činovniku Uprave Fondova
u crkvi Svetog Nikole na Novom Groblju.
Zaupokojena liturgija počće u 9 1/2 sati, a parastos odmah po svršetku liturgije.
Naročiti tramvaj čekaće na Terazijama u 9 1/4 sati.
Beograd, jula 1918.
38246

Prodaje se:
kada obložena cinkom sa furunom obloženom cinkom, na kojoj se nalazi hladan tuš.
Zalim siivača mašina i još neke stvari.
Poslanička ulica 79.
Može se vidjeti od 10-12 sati prije podne i 2-6 sati po podne.
38247-2

Prodaje se jedan
fotografski salon aparat,
objektiv Görtz-Dogmar.
Upitati u administraciji pod „Fotografski 1114“.
38257-2

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Na prodaju:
visoke ženske cipele br. 37,
dječije br. 35, novo gumeno jastučje, francuski jedan manji i jedan veći štednjak (šporet),
ženski žaket, kostim crni, jedan ručni kožni kufur, ženski zlatan sat sa malim lancem, tri mala piroska jastučeta i posteljne stvari.
Upitati Daničevića ulica 36.
38254-2

Stanovi.
Tražim
namještenu sobu
sa zasebnim ulazom.
Obratiti se administraciji pod znakom „Soba 1116“.
38225-4

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Jevtino se prodaje
crno čipkasto odijelo
sa fastinom postavom, zatim mašički slannasti šešir.
Adresa prodavaoca se može doznati u upravi lista pod „Odijelo 1124“.
38262-2

Tražim
sobu
u blizini Knez Mihajlove ulice, iljebo namještena, električno osvjetljenje, separati ulaz.
Ponude upravi pod „Soba 1118“.
38229-4

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Sa bolom u duši javlamo našim rođacima i prijateljima, da je naš nikad neprežaljeni
† Radenko Filipović
bivši hotelijer „Hotel Bajloni“
preminuo poslije dugoga i teškoga bolovanja 12. ovog mjeseca u 11 sati po podne u svojoj 31. godini i ostavi nas, da za njim vječito tugujemo.
Sahrana 14. ovog mjeseca iz stana Topčidersko brdo vila broj 20.
Beograd, jula 1918.
Ožalošćeni:
38265
supruga Jelena, sinovi: Mile i Aca, kći Darinka, tašta Rozalija, brat Radomir, stric Mihailo i ostala familija.

Namještenja.
Služavka
potrebna je za cijeli kućevni posao.
Javiti se Terazije 34, II. sprat, lijevo.
38145-3

Gospodin ili gospodjica
sa znanjem njemačkog, mađarskog i srpskog jezika, može dobiti mjesto odmah, sa hranom i manjom platom.
Pismene ponude slati administraciji pod „Odmah 1120“.
38234-3

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette.
Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj brat Jovan K. Veličković, telegrafist iz Niša, koji je otišao pred vojskom 1915. godine, pa ni do danas mi se ne javlja.
Unaprijed blagodarim Stevan Veličković, Nyaradgalfova U. P. srezda Maros-Torda megye.
A-3232-8

Prirodna rudnička malina
dobija se u radnji
POPOVIĆ I RISTIĆ
BEOGRAD—TERAZIJE
1199